

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "

Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "

Videkre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétévi és
 évi napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kóriratok visszaszedésére
 vagy megőrsére nem vállalkosik.

Művészetek és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, okt. 19.

A munka előtt.

— Fővárosi politikai munkatársunktól. —

Budapest, okt. 19.

Jövő héten összeül az ujonnan megválasztott képviselőház, a melynek működése elé oly nagy várakozással tekint a közvélemény. Hogy a hozzá fűződött remények teljesülni fognak-e, az attól függ, hogy beváltja-e a kormány ígéreteit, a melyeket a politikai és a társadalmi közélet számos bajainak orvoslása iránt tett. Eddig az volt a kormány panasa, hogy egy számtalan irányban széthúzó és teljesen demoralizált többséggel alkotni képtelen, annál is inkább, mert az ellenzékben sem volt meg a munkakedv mindaddig, a míg a parlamenti reformok legkisebbje — a tiszta választás gyakorlatilag bevaltnak nem mutatkozik. Most azonban, a midőn a kuriai bíraskodás a választások tisztaságát egyik-másik tekintetben biztosította s az új képviselőházba nagyon sok fiatal és munkakedvvel ellátott fiatal képviselő került, a kormányon a sor, hogy minden téren beváltsa ígéreteit.

Eddigi hírek szerint már is több törvényjavaslat várja parlamenti elintézését. Eltekintve a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslatról, már több javaslat van beterjesztésre készen. Ilyenek a magánbiztosítás és a vicinálisokról szóló törvényjavaslatok. A mint pedig az egyes

miniszteriumokból kiszivárgott, ott is erősen dolgoznak, hogy a képviselőházat munkával ellássák.

Darányi mindenesetre folytatni fogja dicséretes akcióját, eddig elhanyagolt mezőgazdaságunk érdekében. *Hegedüs* pedig a kereskedelem és ipar érdekeit fogja megvédeni új törvényjavaslatokkal. Míg azonban a földművelésügyi miniszter állása a konzervatív elemek szaporodásával megerősödött, addig *Hegedüs Sándornak* küzdenie kell, hogy a magyar kereskedelem és ipar fejlesztéséhez szükséges anyagi eszközöket megszerezze. Így a legutóbbi minisztertanácsban a jövő évi költségvetés összeállításánál egész befolyását érvényesíteni kellett, hogy a kereskedelmi tärca előirányzatának 50%-a a költségvetésbe tényleg be is vétessék. E tanácsban erős összeütközésbe is került *Darányival*, sőt követelésének ki nem elégítése esetén lemondással fenyegetőzött. *Lukács* pénzügyminiszter *Hegedüs* pártján volt s már-már akuttá vált a dolog, a midőn *Széll* közbelépett s békéltető szavaival lecsillapította háborgó kollégáit.

Hegedüs megkapta követeléseinek egy részét azzal az ígérettel, hogy a kereskedelmi tärca jövő évi költségvetése lényegesen emeltetni fog. S így szent lett a béke, a miniszterelnök pedig paktumos politikájának sikerét gyarapította újabb dicsőséggel.

A jövő héten összeülő országgyűlés programja a következő lesz: november első napjaiban kezdetét veszi a fel-

irati vita tárgyalása, mely után az indemnity következik. Azután karácsonyi szünetre szét megy a Ház. A szünet után a költségvetés kerül tárgyalásra, közvetlenül az appropriációval, azután a fent említett három javaslat s az időhöz képest még több kisebb rendű javaslat. Mindez természetesen attól függ, miként alakulnak a Lajthán tui viszonyok. Eddig ugyan a kiegyezési törvények az osztrák Reichsratban csupán a 14. §. értelmében, rendeletileg lettek életbe léptetve. Most azonban — mint hírlik — napirendre kerül s váratlan bonyodalomak keletkezhetnek, ha az 1898. IV. t.-cz. és az 1899. XXX. t.-cz. nem találja többséget az osztrák parlamentben. Az önálló vámterület eszméjének végrehajtása kényelmes ut volna a labirinthusból, a melybe a két országot a kiegyezési törvények meg nem tartása juttatta, de azt a magyar kormány csak ultimum refugiumnak tekinti s kész inkább az 1867. XII. revíziójára vagy megváltoztatására, mint az önálló vámterület eszméjének a legfelsőbb helyen leendő felvetésére.

Széll Kálmán jól tudja, hogy a kérdésben már is kelepczébe került. S egyedüli törekvése az, hogy az 1899. XXX. t. cz.-hez — melyet ő maga alkotott meg, szorosán tartja magát. Az említett t. cz. kimondja, hogy 1901-ben az Ausztriával és a külföldi államokkal a vám- és kereskedelmi szerződésekről szóló tárgyalások megkezdendők, megelőzőleg azonban a külfölddel megkezdendő tárgyalások előtt az autonóm vámtarifa új

A „TISZÁNTÚL“ TARCZÁJA.

Ártatlan éjszaka.

Irta: Deér.

A férfi ott ült az ablaknál. Egyik kezével átölelte a mellette ülő, nevető arcú asszonykát s úgy beszélt hozzá becézgető, lágyan csevegő hangon.

— Simulj ide hozzám, édes! Mesélni fogok neked újra egy szomorú történetet. Régen volt már. Vagy csak nekem tűnik föl oly hosszúnak az elmúlt idő. De hát hosszú volt a küzdelem, sok volt a nyomoruság. Akkor történt az egész, mikor téged még nem ismertelek, mikor még ott éltem a fővárosi lelket ölő világában. Egy ártatlan, holdvilágos éjszakán történt az egész. Akkor öltem meg két embert, — mert nagyon becsületes voltam, mert annak az ártatlan éjszakának melancholikus hangulata nagyon ránehezedett a lelkemre.

— Hallgass csak, figyelj ide. Elmondom, hogyan volt...

— Legényember voltam akkor még. Jól emlékszem, hogy ép ilyen virágot hervasztó

ősi este volt, mint most. Egyedül voltam szobámban. Ott heverészttem a pamlagon s gondoltam arra, a mi éppen eszembe jutott. Nagyon sok mindenféle szállta meg a lelkem s éreztem, mint nehezedik rá a lelkemre valami gyötrelmes szomorúságféle. Magam sem tudtam, miért? Talán akkori életem emlékei ujultak föl lelkemben. Az apró kalandok, az átmulatott éjszakák. Valami undorféle szállt meg erre a gondolatra s éreztem, mint fogja el a lelkem valami erős vágyakozás olyan üde, tiszta, ezüzi világ után, hol az embert nem üldözik mulató czimborák, mosolygó, nevető szemű szép asszonyok.

— Sokáig hevertem így s alig vettem észre, mint mulik — halad az idő. Csak nagy sokára keltem föl olyan fáradtam, fásultan, mintha hosszú utról tértem volna meg.

— Semmi kedvet sem éreztem magamban a lefekvéshez. Aztán a holdvilágos őszi éjszaka úgy csábított ki a szabadba.

— És én mentem. Mikor az utcára értem, megcsapott a hűvös éjjeli levegő s éreztem, mint éled föl lassan egész valóm. De azért nem tudtam szabadulni előbbi nyomasztó hangulatomtól. Sőt minél tovább bolyongtam, annál inkább megszállta a lelkemet valami, előttem

addig ismeretlen érzés. Soha olyan becsületesnek nem éreztem magamat. Imádkozni szerettem volna abban a csendes, holdvilágos éjszakában s arra gondoltam, hogy milyen kár azokért az órákért, a miket dohos, füstös levegőjű kávéházban pohár mellett élünk át. Aztán meg az asszonyok jutottak eszembe, azok a kacagó szép asszonyok, kik nevetve dobják oda magukat az első léha férfinak, ki elég hitvány elfogadni, a mihez csak egy embernek volna joga.

— Ilyen gondolatok közt értem a Dunaparttra. Ott aztán leültem. Néztem a Duna máskor szennyes, most a lámpák fényétől megcsillanó habjait. Arra gondoltam tán, hogy hány nyomorult élet altató danáját zsongják ezek a lassan alá hőmpölygő habok.

— Halk ruhasuhogás vert föl. Egy nő ment el mellettem. Fiatal lehetett, amint ruganyos, gyors lépteiből következtethettem. Amint mellettem elment, valami édes ibolyaillat szállt oda hozzám.

— Nagyon szerettem az ibolyaillatot. Talán ez tette, hogy mintegy akaratlanul követtem azt a nőt. Magam sem tudtam, mit akartam. Arra határozottan emlékszem, hogy kalandra nem gondoltam. Csak mentem, mint

Honi készítményü
 Eredeti angol »
 Valódi olasz » és
 Pichler-féle gráci Lodén

KALAPOK

az őszi idényre teljes választékban megérkeztek és versenyképes áruk mellett beszerezhetők
Fábry Testvérek uridivat üzletében, Nagyvárad Fő-utca.
 Telefon 76.

autonom vámtarifával helyettesítendő, mely mind a két állam mezőgazdasági és ipari érdekeit egyformán védi. És a vámtarifa már készen van s hathatós védelemben részesíti a magyar érdekeket. A tárgyalások pedig még ez év folyamán megkezdődnek s ezek kapcsán fog eldőlni az egész kiegyezési kérdés is.

Csak a kiegyezés végleges eldöntése után jöhetnek szóba oly nagy kérdések, a melyek gyakorlati életbe vitelének szükségességéről mindenki meg van győződve, s csakis közbejött akadályok miatt lettek a háttérbe szorítva. Ilyen a közigazgatás államosítása. Sokan megígérték keresztülvitelét. Senki sem érzett erőt magában, hogy a kényes kérdéshez tényleg hozzá szóljon. Állítólag az előkészületek már megtették s Széll Kálmán regiméje alatt be is lesz terjesztve a közigazgatás államosításáról szóló törvényjavaslat.

A jóakarásban nem kételkedünk, de azt hisszük, hogy kevés lesz az erő hozzá.

Az ujoncz-jutalék fölemelése.

Mint az E-s értesül, a legutóbb tartott minisztertanács hozzájárult a közös hadügyminiszter új véderő-törvényjavaslatához, mely az ujonczjutalékot a monarchia két államának megszáporodott népessége arányában kerekesszámmal 95 százalékkal magasabban állapítja meg. Az 1889. VI. t.-cikkkel meghatározott ujonczjutalék tudvalevőleg 103100 ember s ebből Magyarországra az említett törvény 14. §-nak 3-ik bekezdése, illetőleg az 1893. I. t.-cz. 1. §. alapján 43889 esik. Már most a követelés az, hogy az ujonczjutalék a népszaporodás arányában emeltesék fel, minthogy — ez a megokolás — a vér-adó egyenletes megoszlása csak így lehetséges s minthogy a szomszéd államok a nép-anyagot különben is erősebben kihasználják.

A hadügyminiszter javaslata tehát az, hogy az ujoncz-jutalék emeltesék föl a népszaporodás arányában. Magyarországon pedig a népesség 998, Ausztriában 93%-al emelkedett. Következnie ebből, hogy Magyarország ujoncz-jutaléka fölemeltesék 43889 emberről 4380 emberrel 48269 emberre. Ausztria ujoncz-jutaléka pedig, a mely ezidő-

szert 59211 ember, a 93%-os népszaporodás arányában fölemeltesék 5506 emberrel 64717 emberre. Az összes ujoncz-létszám emelése tehát 9886 ember volna, a mi három évre számítva a béke-létszámnak 29658 emberrel való fölemelését jelentené.

A hadügyminiszternek erre vonatkozó javaslatát, mint említettük, a magyar minisztertanács már elfogadta s az új véderő-törvénynek ily tartalmu rendelkezésére utalás lesz már a trónbeszédben is. Ez az új véderő-törvény azonban ebben az évben már nem tárgyalható. Kérdésbe jött tehát, hogy a midőn az 1889. VI. t.-cz. hatálya provizóriusan egy évre megújítatik, bevétesse-e a javaslatba oly intézkedés, mely az ujoncz-jutalék arányát Magyarország és Ausztria közt — a mint azt az említett törvény 14. §-a megrendeli — a 998 és 93%-os népszaporodás arányában igazítja ki. Ugy értesültünk, hogy tekintettel arra, hogy csak néhány száz főnyi differenciáról van szó s hogy az új véderő-törvényt Széll Kálmán a jövő év elején úgy is megszavaztatja, erről lemondottak. Ebben az esztendőben tehát még mindig normális provizoriumunk lesz s csak a jövő esztendőben lesz új véderő-törvényjavaslatunk.

A politika kulisszái mögül.

— Fővárosi tudósítónktól. —

A magyar parlament működését az osztrák Reichsrath előzte meg néhány nappal, ha ugyan működésnek mondhatók az osztrák birodalmi gyűlések. Ez idő szerint csupán arról számol be a bécsi tudósítás, hogy a Reichsrath külső képe nyugodt. Hogy azonban mi történik majd a költségvetés és vámtarifa tárgyalásán, azt talán az osztrák kormányelnök sem tudná eleve megmondani.

Nem valószínűtlen, hogy megint csak úgy lesznek, mint a Reichsrath épületének tetőjén lévő quadrigák lovai, a hányan vannak, annyifelé rángatják az osztrákság Thespis szekerét.

* * *

Politikai körökben majdnem kizáróan Apponyi Albert gróf házelnökségéről folyik a szóbeszéd. Az erről szóló legelső hírt egy Apponyhoz közel álló lap hozta. Ennek a lapnak az információi a legelső forrásból merítettek.

És mégis megtörtént, hogy a kormánypárti lapok ezt a hírt nem veszik át és még csak idézve sem regisztrálták Apponyi házelnökségét.

A szabadelvűpárt külső peremén nagy megütközést keltett ez a dolog. Azt rebesgették, hogy Apponyi Albert visszautasította Széll Kálmán ajánlatát és a viszony ennélfogva a két államférfiu között ismét feszültté vált.

A beavatottak kicsi táborában azonban tudta, hogy Apponyi házelnöksége már régen befejezett dolog. Széll Kálmán, a párt korifeusai és Apponyi Albert között erre nézve még a képviselőház nyári szünete előtt megtörtént a megállapodás.

A publikálás elé azonban nyomban Apponyi megválasztása után hirtelen akadály gördült. Almásy Géza kijelentette, hogy a jászberényi választást megpeticionálja. Ha pedig ez megtörténik, akkor Apponyi Albert mindaddig nem választható meg elnöknek, a míg mandátumának a dolgában a kuria nem döntött.

Almásy! kapacitálták a saját pártfelei is, álljon el a megtámadástól. Az ex-főispán azonban semmiképpen sem engedett.

Hirtelen azután megváltozott a helyzet. A félhivatalos Magyar Nemzet regisztrálta Apponyi házelnökségét. És ez azt jelenti, hogy Almásy letett szándékáról, Apponyi mandátuma ellen nem ad be petíciót és így ő Bánffy-nak volt főispánja nem állja útját annak, hogy Apponyi Albert grófot az országgyűlés elnökévé válassza.

Ezzel az engedményével szemben úgy beszél, hogy bár Török jászberényi polgármester fegyelmi alatt áll, lemondását mégis tudomásul veszik és futni engedik.

Hogy vajjon ez az utóbbi információ helyes-e, már a közel jövő bizonyítja majd be.

* * *

A bosnyák és hercegovinai kereskedőknek Budapesten tartózkodása majdnem politikai eseménynyé vált. Azonban ismét föltűnt a szemhatáron a bécsi kéz. Kállay ur jegyzéket

az éji lepke megy arra, a honnét világhosszat oda hozza.

Csak akkor kezdtem eszmélni, mikor már ott jártunk a külsővárosban és mindig a Dunapartján. Akkor gondoltam először arra, hogy vajjon hová mehet az az asszony? És mindjárt utána az a gondolat villant meg agyamban, hogy egy életunt siet előttem, ki tán ezt a szép ártatlan éjszakát választotta arra, hogy eldobjon magától egy megutált, — tán nyomoruságos életet.

— Meg fogom menteni, — gondoltam magamban. Szinte örültem ennek a gondolatnak. Éppen megfelelt hangulatomnak ez a nem várt kaland. Visszaadni egy ifju nőt az életnek — vigasztalni szép szóval. Már előre elgondoltam, hogy mit fogok majd mondani neki s szinte büszke voltam, mikor arra gondoltam, hogy másnap milyen hálával fog e szerencsétlen reám gondolni.

— Az asszony nem vette észre, hogy követem. Csak mikor megállt ott egészen a Dunaparton, a hol már vad, kietlen minden, — akkor nézett vissza. Alig pár lépésre álltam tőle. Észrevett. Láttam hogy megrezsent. Aztán ideges, nyugtalan hangon szólt oda hozzám.

— Mit akar, mi jogon követett eddig?

— Csak most tűnt föl nekem, hogy milyen ismerős alak, milyen ismerős hang.

— Közelebb léptem hozzá. Ugy látszott, hogy ő is megismert, mert egy pillanatra megtántorodott.

— Az arcát még mindig nem láthattam, mert sűrű fátyol fedte s homályban állt. De

hirtelen felvetette fátyolát s akkor megismertem.

— Jolán volt, — csak így nevezem, — hisz te édes ugy sem ismered. Ismertem én régtől fogva. Szerettem őt egykor nagyon. S volt idő, mikor határozott szándékom volt őt nőmmé tenni. De nem úgy történt. Pedig ő is szeretett engem s mégis másnak lett a felesége, — sosem tudtam meg, hogy miért?

— Egész valóm megremegett, mikor megismertem. De erős akartam lenni. Nyugodt, szinte szánakozó hangon szóltam hozzá.

— Jolán, — mi hozta magát ide? Az asszony mereven bámult rám egy ideig s aztán hangos zokogásra fakadt s úgy beszélt hozzám zokogástól el-elcsukló hangon.

— Mi hozott ide? Azt kérde? Szerencsétlen vagyok; nyomorult vagyok; nem akarok élni.

— Lassan lefejtetem kezeit arczáról, s úgy — kezemben tarván kezét, — beszéltem hozzá:

— Jolán, hogy tudott ennyire megfedkezni magáról? Hisz kegyednek férje van, — ki szereti kegyedet.

— Az asszony felemelte fejét.

— Szeret? Lehet, hogy igaz. De gyötör, kínoz folyton. Én becsületes vagyok. Soha még gondolatban sem csaltam meg s mégis folyton gyötör féltékenységgel.

— Ebből láthatja, hogy szereti, — próbáltam vigasztalni.

— De én nem szeretem, — nyögte elfojtott hangon az asszony.

— Hisz szerette, — mondtam nem minden szemrehányás nélkül.

— Nem szerettem soha, — szólt szakgatott hangon, — magát szerettem, — téged szerettelek mindig és csak szülőim kedvéért lettem annak a másíknak a felesége. De azért jó voltam, becsületes maradtam hozzá. És ő folyton gyötört, pokollá tette az életemet csak azért, mert tudta, hogy egykor inkább a tied akartam lenni. Ide kergetett, ide üzött kízó féltékenysége. Pedig jó voltam, . . . becsületes voltam . . . Tovább nem tudott szólni. Hangját elfojtotta a zokogás. Nekem egész valóm reszketett e vallomás hatása alatt. Egyszerre feltámadt lelkemben a régi, már-már tovatűnni kezdő szerelem. De aztán ugyanakkor újra elfogta a lelkemet a tiszta becsületesség vágya, — annak az ártatlanágot lehelő őszi éjszakának szüzi hangulata. Jó, becsületes akartam lenni akkor. Ugy beszéltem ahhoz a szerencsétlen asszonyhoz vigasztaló hangon.

— Nyugodjék meg édes — szóltam hozzá; — győzze le kétségbeesését. Jöjjön innét, — nem jó itt lenni.

— Hová menjek? kérdé tágranyilt szemekkel.

— Jöjjön velem! — mondtam határozottan, — pedig akkor még igazán nem tudtam, hogy mit akarok vele.

— Az asszony rám nézett.

— Megyek! Veled mindenhol. Megyek, — de ugy-e velem maradsz? Ugy-e nem fogsz elűzni magadtól? Leszek szolgálód, leszek rabod, csak ne tizz el magadtól! . . .

intézett Széll Kálmánhoz, a melyben a közös miniszter a leghatározottabban *meghagyja a főminiszternök: hogy a bosnyákokkal szemben minden politikai nyilatkozattól tartózkodjék.*

Kállay urnak jó információi lehetnek. Már napok előtt tudta, hogy a bosnyákok egyik vezetője mit lesz mondandó Széll Kálmánnak.

A miniszterelnök előtt bosnyák és hercegovinai társai nevében Kucukalics Avdala szónokolt. Bosnyáknál beszélt és talán ez az oka, hogy kormányelnökünk nem értette meg.

Kucukalics szavainak az volt az értelmük, hogy a bosnyákok és hercegovinaiak *inkább Magyarországhoz huznak, mint Ausztriához és több a bizalmuk a magyar, mint az osztrák és közös kormány iránt.* Végezetül azt kérte honfitársai nevében, lépjen közbe Széll hatalmával, hogy vallásuk függő kérdéseit megoldják.

Széll Kálmán erre felelt ugyan, de nem felelt meg. A szónok által fölvetett dolgokat egyetlen egy szóval sem érintette, mert hát ott lebegett előtte a közösminiszteri ukáz, hogy politikai nyilatkozatoktól tartózkodjék.

A bosnyákok itt való tartózkodása tehát csupán eszem-izomra dezauálódott a mit elvégre is kevesebb fáradsággal odahaza is megcselekedhettek volna.

Egynémelyikőjük ki is fejezte, hogy hát hiszen nagy ur lehet ez a Széll Kálmán főminiszter, a *közös miniszter* azonban mégis nagyobb.

* * *

Az országgyűlés alakulásával kapcsolatosan a személyi kombinációk egész raja kelt szárnyra. A félhivatalos fővadász alig győzi a föl-fölrebbenő kacsákat lepuskázni.

Legutóbb szó volt róla, hogy Berzeviczy Albert lemond a mandátumáról és kerületét Tisza Kálmán kapja, a ki most már egész odáig megy, hogy még az udvarnál is csapat magának reklámoz és még a legfelső helyen is lesajnáltatja magát, csak hogy mandátumhoz jusson.

A hír abban az alakjában, hogy a József-

várost kapná Tisza, nem felel meg a valóságnak.

Eredetileg úgy tervezték a dolgot, hogy Morzsányi Károly lemond a VII-ik kerületi képviselőségről és helyét Plósz Sándor igazságügyminiszter foglalja el. Morzsányi pedig ellenértékül közjegyzőséget kap.

Ebbe azonban Plósz nem akart belemenni. Jórészt tőle függő állás adományozása révén nem volt hajlandó mandátumot elfogadni. Ilyen keztyűtlen módon nem illenek a Széll-aera alatt dolgozni. Megcselekedték tehát finomabban.

Berzeviczynek az volt a szándéka, hogy ha a képviselőház elnökségét nem kapja meg, akkor lemond a képviselői mandátumáról, mert ezért a csekély jövedelemért nem dobja oda nagy dotácziójú igazgatósági tagságait. A Ház elnöke Apponyi Albert lesz. Berzeviczy tehát most az előtt a lépés előtt áll, hogy vagy lemond mandátumáról és megtartja állásait, vagy megtartja a kis fizetéses képviselőséget és odahagyja igazgató-tagságait.

Beavatottak azt mondják, hogy a képviselőségről mond le és ebben az esetben a helyzet úgy alakulna, hogy Plósz Sándor kapná meg Berzeviczy VIII-ik kerületét, a hetedikben pedig Morzsányit közjegyzővé kinevezvén, Tisza Kálmánt jelölnék.

Vajjon azonban Morzsányiék tudnak-e garanciát nyújtani, hogy Tiszát az Erzsébetvárosban meg is válasszák? — — — az más kérdés.

* * *

Végezetül regisztrálom, hogy a bécsi »Information« pénteki száma szó szerint leközli ebben a rovatban hónapokkal ezelőtt megjelent azt a hírünket,* hogy Wekerle Sándorból pénzügyminiszter lesz, helyét pedig a közigazgatási bíróság elnöki székében Perczel Dezső foglalja el.

* Amit mi most is kételkedéssel fogadunk. Szerk.

Régészeti és történelmi muzeum. (Schlauch-park) nyitva minden vásár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5 10 krért. Kedden és csütörtökön d. u. 5 óráig 20 krért. Más időben 50 kr.

UJDONSAGOK

Hordókongás.

Vége felé jár a szüret, vége felé jár az ős is.

Künn a hegyek közt teli hordók gurulnak fel a szekérre s gurulnak le róla bent a városban. Fordul egyet a szekér s nemsokára a hegy levéllel megtelt emberek gurulnak fel rá ismét a hegyen s gurulnak le róla, mikor megérkeznek a városba. Aztán alszik a hordó is, az ember is és mindkettőben a bor s úgy álmodnak szép álmot egy kedves — sajnos — elmúlt időről: a szüretéről.

Nem is tudom, mi kellemesebb: átélvezni, vagy utána átálmodni a szüretet. Az átélvezésnél el nem választható a szüret fogalmától a sár, a locs-pocs, a zizegve hulló falevelek s a dalolva hulldogáló becsipettek. Ezek bizony nem kevésbé rontják a poézist. Ellenben az átálmodással elválhatlanul össze van kötve a szomorú próza: a felebredés.

Kár, nagy kár, hogy fel kell ébredni ilyen szép álomból is, mint a minő te vagy, hordók és szedőlányok bűvös hangjának nagy karmester, szüreti szezon!

Vége felé jár a szüret.

Itt-ott egy-két elkésett szőlősgazda pajtájában felvisit még esténként a malaczbanda hegedűje, kísérve meghatározhatlan énekeket. Az ember nem tudja hamarosan eldönteni, melyik szebb: a visitó hegedűszó-e, vagy a recsegő ének? a hegedűk csiptek-e be vagy a torkokban ereszkedtek meg a húrok? Annyi bizonyos, hogy valahol nagy elázás történt s vagy a hegedűből, vagy a torkokból a bor szól.

De ezek már csak elkésett hangok, késő őszi rózsák. A hegy javarésze kopasz már a szőlőfürtöktől is, a szedőktől is.

A pinczékben méltóságjeljes, tompa hanggal felelnek a hordók egy-egy barátságos kopintásra. A szőlősgazdák mosolyogva dörzsölik kezüket a szép eredmény láttára. Csak a fiatal lányok merengenek el néha az álmosan előszedett »stikkelés« mellett, meg a fiatal emberek tolla nem akar fogni sehogy az irodában,

Meghatottak e szavak. Kezét fogtam az asszonynak s lassan magammal vontam.

— Amint így mentünk, — kéz a kézben, — agyamban ezernyi gondolat kergette egymást. Bűnös, lelket sorvasztó gondolatok, de ez csak pár pillanatig tartott. Aztán újra jó lettem. Tisztán láttam már, hogy mit kell tennem.

— Ugy-e hozzád megyünk? — kérdé esegő hangon az asszony.

— Bizzál bennem, — szóltam én.

Aztán sokáig szóltanul mentünk egymás mellett. Csak akkor rezzent meg az asszony, mikor befordultunk abba az utcába, hol szülei laktak.

— Hova megyünk?

— Szüleidhez, — szóltam határozottan.

— Nem megyek, — szólt szenvedélyesen az asszony. — Hisz akkor újra kellene folytatnom az utált életet. Nem megyek sehova, — csak hozzád. . . Ha csak egy órára is lehetek a tiéd, lehetsz az enyém. . . boldog leszek s feledve lesz minden. Azután nyugodtan, boldogan fogok szenvedni. . . mert tudni fogom, hogy szeretsz. . .

Siettem. Félttem, hogy erőt vesz rajtam a szevedély.

— Nem lehet Jolán! kegyed másnak a felesége. Az a másik is szereti kegyedet s higgya el nekem, hogy ezután meg is fogja becsülni. Menjén most szüleihez; s holnap, — meglátja — férje fog érte jönni s úgy kéri bocsánatát. Aztán boldog lesz. . . De hozzám nem jöhet, mondtam ezt nagy határozottsággal.

— Éreztem, hogy kis keze megremeg az

enyémben. Nem válaszolt. Lehajtotta a fejét s mint egy szelid bárány lépkedett mellettem. Látszott rajta, hogy fáradt. Nagyon megsajnáltam. Tudtam, éreztem, hogy csak *egy szó* kellene, s ő újra tőde, eleven lenne. De nem mondtam ki azt az egy szót. Erős akartam maradni.

Oda értünk. Én becsöngettem. A villamos csengő hosszan, élesen csengett. Erre a hangra az asszony is felemelte fejét. Oda nézett rám. Tekintetéből láttam, hogy még mindig nagyon szenved. Nem szólt, nem beszélt, csak nézett. . . nézett. És e szomorú tekintet többet mondott nekem egy órai beszédnél. Már-már felemeltem a karom, hogy oda öleljem magamhoz, de hallottam, hogy a házmester dörögve poroszkál kifelé.

Isten vele Jolán! Legyen erős, — s elsiettem. Nem akartam, hogy lássák, hogy ily késő éjjel egy férfi kísérté haza. Egy távolabbi kapualjból még láttam, hogy bemeleg.

Megnyugodtam. Valami jóleső melegség töltötte el egész valómat. Örültem, hogy becsületes tudtam maradni, s becsületesnek tudhattam azt az asszonyt is. Sokáig nem tudtam akkor éjjel elaludni. De azután is, még álmomban csak azt a szegény asszonyt láttam. — amint boldogan öleli magához férje s csókolja bársnyos arcát, meg azt selymes puha haját. . .

Boldogan ébredtem föl. Soha oly megnyugvást nem éreztem mint azután az ártatlanságot lehelő őszi éjszaka után, a mikor olyan becsületes tudtam lenni.

Néhány óra múlva rémülve olvastam a reggeli lapokban, hogy Jolán a Dunába ölte magát. Nem akartam hinni. De igaz volt, Nem ment föl szüleihez, hanem amint látta, hogy én távoztam, ő is vissza szökött oda, a hol boldogtalanságát örökre feledni gondolta.

Megsírattam. Sokáig nem tudtam feledni. Lassan-lassan aztán kezdett tűnni az emlék. Csak egyszer ujult még föl erősen, mikor férjéről hallottam.

Az az ember mégis szerette azt a szerencsétlen asszonyt. Halála után az ivásnak adta magát, — s amint hallottam ő is ott kereste a feledést, a hol az a szegény asszony! — —

— Látod édes, — ugy-e szomorú történet ez? Sokszor eszembe jut és sokszor megsajnálom ezt a szegény asszonyt. Ilyenkor mindig olyasféle gondolat szállja meg a lelkem, hogy nagyrészt én vagyok oka szomorú végének. Vagy tán nem is annyira én, mint inkább az az ártatlanságot lehelő őszi éjszaka. Ha akkor nem vagyok annyira becsületes, akkor tán még most is él az az asszony a férjével együtt.

— De akkor tán én nem lennék most ilyen boldog, — szólt a férfi, — s megcsókolta annak a nevető arcú asszonykának piros ajkát s úgy sugta oda neki.

— Imádkozzál értük!

a hivatalban — no meg itt a szerkesztőségben sem. Arról ábrándozik valamennyi, beh kár, hogy az ideai szüretnek is ide s tova vége, visszavonhatatlanul vége. Még talán egy pompás szüret ma vagy holnap este, még egy tüzes csárdás — valakivel s aztán folytatódik az eddigi egyhangú élet a bálókig.

Annyi bizonyos, hogy az idén pompás édes, szinte ragadós must termett. A szüreti mulatságok is fényesen sikerültek. Ha a szívek is úgy összeragadnak a táncz közben, mint az ujjak a kóstolás után, akkor kevés lesz Váradon a pap meg az anyakönyvvezető!

*

Künn pedig a lekopasztott szőlőkék példáját követik a fák is. Lehull a levél, zörög a haraszt a szélben, a városba huzódik, a ki teheti — s átveszik a nyulak csendes birodalmuk.

A nyulak csendjén pedig majd segít a nagyvárad vadásztársaság!

TAJÉKOZTATO.

Október 19. 20. Lóverseny Nagyváradon.
Október 21. Pénzügyi bizottság ülése.
Október 23. Képviselőválasztás Székelyhidon.
Október 26. Választmányi ülés a Szt. László-intézetben.
November 19. Az Erzsébet leányárvaház zászlószentelési ünnepélye.

* **Királyi kihallgatások.** A király Gödöllőn való tartózkodása alatt minden hétfőn és csütörtökön fog a budai királyi palotában kihallgatást adni. Gödöllőről ugyanis a budai királyi várkapitány megkapta már az utasítást, hogy ő felségének és kíséretének lakosztálya a további rendelkezésig minden hétfőn és csütörtökön rendben legyen, mert ezeken a napokon a király audienciát tart. Most még a király a budai palota régi szárnyában fog tartózkodni és kísérete is a régi helyiségekben helyezkedik el. Csak Bolfrass főhadsegéd szállása van az új épület krisztinavárosi szárnyában teljesen berendezve. Az országgyűlés megnyitására a nagyteremben már fölállították a trónt. Ez lesz az utolsó szertartás a régi helyiségben, mert a jövő tavaszra a vár dunai szárnyában levő Habsburg-terem teljesen elkészül és azontul az udvari szertartások ott fognak történni.

* **Fejtelenség a jogakadémián.** A jogász ifjúság elhibázott elnökválasztása már kezdi magát megbosszulni. Szakalák Zoltán a megválasztott, de felebbeszegve folytán még meg nem erősített elnök nem képes kielégítő eredményt felmutatni. Itt van mindjárt az a rosszul sikerült és a közönség teljes részvétlensége mellett megtartott okt. 6-iki gyászünnepély. És a mi leginkább megütközést kelt, nem képes a hallgatókat ismerkedési estély megtartására rábírti. Ez irányban tett kísérlete már kétszer meddőnek bizonyult. Ez pedig jöllehet társas összejövetel és így multság jellegét viseli magán, fontos momentumot képez egy akadémia életében. Ezen az estén a tanári kar is megjelenik, hogy bizonyítsa azt a szép viszonyt, mely tanár és hallgató közt létezik. Ezen az estén ismerkednek meg többnyire az új hallgatók is, kik eddig tartózkodás vagy bármi ok miatt nem teheték ezt meg. Ez most már végleg elmarad, hisz az ideje is elmúlt és így nem csoda, ha ismeretlen hallgatók vonakodnak eszméiknek teret nyitni és akaratlanul is előkészítők annak, hogy az akadémia régi jó nívauját megdöntsék. De remélhetőleg még bekövetkezhetik az üdvös változás órája. Erre enged következtetni a tegnapi zajos gyűlés, melyen maguk a hallgatók is belátták, hogy így az akadémiai ifjúság nem tud társadalmilag kelően működni.

* **Hymen.** Dr. Thury Endre kir. törvényszéki albiró holnap, október 21-én tartja esküvőjét Száhlender Margit kisasszonnyal, Száhlender Károly vasutigazgató leányával.

* **A nyolczadik félév.** Lapunk tegnapi számában részletesen tárgyaltuk azt a rendeletet, melyet most bocsátott ki a kultuszminister és a mely eltiltja az abszolutorium kiadását azon IV. éves joghallgatók részére, kik még katonai kötelezettségüknek nem tettek eleget, habár be is vannak sorozva. A rendeletet egész nap vitatták és tárgyalták a hallgatók nem a legbékésebb hangulatban. Az elkeseredés óriási bár a tanári kar az igazgatóval élén mindent elkövetnek, hogy a rendelet kedvező magyarázásával a kedélyeket csillapítsák. Így az igazgató már egy felterjesztést is irt a miniszterhez, melyben kéri a rendeletnek a jelen IV. éves hallgatókra nézve hatályon kívül levő helyezését. Az érzékenyen sujtott hallgatók elhatározták, hogy ha az igazgató felterjesztésére nem jön kedvező határozat, úgy egy kérvényt irnak a miniszterhez, melyet a nyolczadik félév terhével sujtott IV. éves hallgatók mintegy 15-en aláírnak. De még itt sem állanak meg, mert haaz igaztalan rendelet nem változtatnék meg, elhatározták, hogy ügyüket a képviselőházba is bejuttatják interpelláció alakjában.

* **Gyorsírási tanfolyamok.** A Gabelsberger — Markovits-féle gyorsíró kör által hirdett gyorsírási tanfolyamok élénk érdeklődés mellett megindultak. Az esti órákra tervezett tanfolyam vasárnap d. u. 2—4 óráig fog tartatni. Jelentkezéseket még mindig elfogad az egyesület.

* **Gyászrovat.** Tegnapi számunkban megemlékeztünk azon gyászos csapásról, mely Tóth Miklós közkörházi ellenőrt érte Erzsike leánya elhunytával. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Tóth Miklós és neje Szabó Julia mint szülők; ifj. Tóth Miklós és neje; Julia, Ede, Pál és Margit mint testvérek; Steintz Kálmán mint jegyes és szülei Steintz Ferencz és neje, valamint az összes rokonok nevében fájdalommal tudatják kedves gyermekök, illetve testvér, jegyes és szeretett rokon Tóth Erzsikének f. évi október hó 18-án d. u. 1 órakor hosszas, súlyos szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után élete 23-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogult kedves halott hült tetemei f. hó 20-án d. u. 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint Apácza-utca 385. sz. háznál beszenteltetni és a várad-olaszi-i temetőben örök nyugalomra tételni. Az engesztelő szent miseáldozat f. hó. 21-én d. e. 10 órakor fog a premontrai rend templomában az egek Urának bemutatatni. Mely végtisztességtételre az elhunyt rokonai, barátai és ismerősei tisztelettel meghivatnak. Nagyvárad, 1901. október 18. Az örök világosság fényeskedjék neki!

* **A letenyei választás.** Szüllő Géza, a letenyei kerület orsz. képviselője felkért minket annak a kijelentésére, hogy a letenyei választás napján róla megjelent ama közlemény, hogy ellene bünvádi feljelentést tettek, csak arra szorítkozik, hogy egy jegyző »rágalmazás« címén panaszolta be, mert mint képviselő-elölt figyelmeztette a jegyzőt, hogy nem szabad korteskednie.

* **Hadkötelesek figyelmébe.** A véderőről szóló 1889 évi VI. t.c. 35. szakasza értelmében felhivatnak mindazon hadkötelesek, kik az 1879., 1880. és 1881. évben Nagyváradon születtek, avagy itt illetőséggel bírnak és Nagyváradon avagy idegen helyen tartózkodnak, ugyszintén a Nagyváradon tartózkodó idegen illetőséggű állításkötelesek is, hogy a jövő 1902. évbe tartandó sorozásokhoz való összeírás czéljából, a folyó év november havában Nagyvárad város katonai ügyosztálya 9-ik számú szobájában a hivatkozott törvény idézett §-ában foglalt szigorú büntetés terhe alatt, mulhatatlanul jelentkezzenek. Egyszersmind figyelmeztetnek az állításkötelesek: 1. Hogy a védtörvény 31., 32., 33. és 34. §§-aiban a papok, papjelöltek, papnövendékek, tanítók, tanító-

jelöltek, tanítóképezdei növendékek, öröklött mezei gazdaságok birtokosai, a családfentartókra és az egyévi önkéntességre vonatkozó kedvezmények valamelyike iránt netaláni igények érvényesítésére vonatkozó felszerelt kérvényeiket az 1902-ik év január vagy február havában Nagyvárad város katonai ügyosztálya-hoz, illetőleg idegenek az illetékes járási tisztviselőkhöz, legkésőbb azonban a sorozás napján a sorozó bizottsághoz nyujtsák be. 2. Hogy az illetőségi sorozójáráson kívül leendő állítás megengedése iránt a védt. ut. 27. §-a értelmében felszerelendő kérvényeik november havában a jelentkezés alkalmával nyujtandók be, a mikor is az I. pontban jelzett kedvezmények valamelyike iránti esetleges igények is érvényesíthetők s igazolhatók. Igazolatlan később benyújtott kérvények elutasíthatnak. Végül megjegyzem, hogy a jelentkezési kötelezettségek, valamint általában a védtörvényből eredő kötelezettségeknek elmulasztása jelen felhívásnak, vagy a véderőtörvényben foglalt kötelezettségnek nem tudása által ki nem menthető és az ilyen kifogások a büntetés kiszabásánál figyelembe vétetni nem fognak. Nagyvárad, 1901. október hó 10. napján. Darvassy Lajos, tanácsnok, a katonai ügyosztály főnöke.

* **A hétről.**

Szeged egyik mandátumát Tisza Kálmánnak akarják adni. Hallatlan. Hát megint el akarják Szegedet öntetni a Tiszával?

Ha Apponyi házelnök lesz, az ő kezében a csengetyű igazán halálharangja lesz a régi érának.

Azt mondják, több főispánváltozás lesz. Eppen azok a főispánok változnak, a kik az új érában nem akartak megváltozni,

Minek az osztrák tengerésztszteknek a tenger? Megfojtának ők a magyar fiukat egy kanál vízben is!

Föltámadás Técsőn.

Rélyi Mihály, a técsői kerület képviselője (főkel a ravataláról): Micsoda? Azt hallom, hogy az én mandátumomat Tisza Kálmánnak akarják adni? Akkor inkább föltámadok!

(Kakas Márton.)

* **Acetilenrobbanás.** A magyar acetilen gázgyáraknak gázfejlesztőivel gyakori a baj. Az éjjel is kicsiny hiba, hogy végzetes szerencsétlenség nem történt Bonczos Zsiga tömő-utcai vendéglős helyiségében A vendéglő tele volt éppen, a mikor az acetilent fejlesztő gép fölrobbant s a helyiség hirtelen elsötétedett. Emberéletben ugyan kár nem esett, de a gép s a helyiség alaposan megrongálódott.

* **Az első petíció.** Mint értesülünk, dr. Darányi Gyula budapesti ügyvéd, Fodor József és társai galgóczi választók nevében tegnap nyujtotta be a kuriánál a választás érvénytelenítése iránt a megtámadási kérvényt báró Gagern Miksa orsz. képviselő ellen, a kit néppárti programmal a szabadelvű Rudnyánszky Béla ellen választottak meg. A kérvény szerint báró Gagern csak a folyó 1901. évi január hó 22. napján tette le az állampolgári esküt s így az 1879. L. t.-c. 15. §-a értelmében csak e naptól számított tíz év mulva lehet a magyar törvényhozásnak tagja; megválasztása tehát az 1899. XV. t.-c. 3. §-ának 1. pontja szerint érvénytelen. A kérvényezőök egyidejűleg a 3000 korona biztosítékot is letették.

* **A bajor királyról.** Ottó, a bajorok előhalotti királya, a tranenhofi kastélyban tölti napjait. Csak kevés hírvívárogi ki róla. Egyetlen egyszer élénkült meg a kastély képe havonta, a mikor a királyi házi és a bajor törvények parancsa szerint megjelenik ott künn a miniszterelnök vezetésével az állami tanács és a hozzá beosztott orvosokból álló küldöttség. Szomorú kötelesség, de még keservebb a megfelelő eljárás. Látni egy embert, egy királyi összeiörve, lelki beteg, lesüllyedve az állati

szinononig. Néha föl villan az élet a kigyuladt agyban. Ilyenkor az oly szerencsétlen véget ért hányjáról beszél. Őt várja, mintha semmi sem történt volna az elmúlt husz évek alatt. Az ilyen pillanatok azonban ritkák. A hivatalos orvosi bulletin a változatlan állapotot konstatálja. Maga a kastély jól el van zárva. Más mint hivatalos személy még a közelébe sem jöhet. E tekintetben nem ismer tréfát a különben jókedvű bajor esendő. A királyát aig ismerő nép maga is bizonyos apátiával nézi az étellel való vergődését. Résztéve az egészben a »szegény Ottó« kifejezésben nyilvánul meg. Nem úgy, mint II. Lajosnál, a kinek nevét még most is a legnagyobb tisztelettel veszi ajkára. Mintha már nem is létezne. Nem okoz már gondot egy államférfinak sem a trónöröklés rendje. Mindenki tisztában van vele, hogy a jövőendő trón várományosa a regens-herceg unokája. Egy fiatal, életerős ember, a ki most mint dandárparancsnok működik.

* **Musolino.** A hirhede olasz briganti fejére, akit végre sikerült kézrekeríteni, 50.000 lira díj volt kifizetve. Ujabban ezt a díjat 20.000 lirával felemelték. Ezt a pénzt most azok a esendőök fogják kapni, a kik Musolinot elfogták. Musolino 1876-ban született Aspromonteban tehát csak 25 éves, 11 éves korában 3 évi börtönre ítélték, mert egy játszótársát agyonütötte. 1898-ban gyilkossági kísérlet miatt elítélték és a Gerace Marina börtönbe zárták, a honnan 1899. január 9-én többbedmagával megszökött. Ezóta a hegyek között portyázott és egész Calabriát rettegésben tartotta. Tíz rablógyilkosság, több gyilkossági kísérlet és számtalan rablás elkövetése terheli lelkét.

x **Őszi és Téli idényre legjobbnak** elismert Női, Férfi és Gyermekek carlsbadi cipők kizárólag **Fábry Testvérek**nél, **Nagyvárad, Fő-utca** szerezhető be. Telefon 76.

Vidéki megrendelések 10 koronán felel bérmentve.

Lóverseny Nagyváradon.

— I. nap. —

Borongós őszi nap, esőre leselkedő esernyők, ilyen auspiciumok között indult meg a versenyek első napja. Bizonyára ez az idő tette azt, hogy a közönség nem a szokott nagy számban vett részt a versenyen.

A korláton belül nem volt látható a megszokott nagy tolongás, ideges futkosás. Hideg nyugalommal járkáltak az emberek s a versenyben nem volt semmi, a mi az idegeket felizgatta volna. Majdnem mindig az a ló jött be elsőnek, amelyiket legtöbbet vártak. Így aztán a totalizátor sem szolgált meglepetésekkel.

Egy maradt a tavalyi: a bájos hölgyközönség. Ok adták meg a futtatásnak az igazi báját. Viruló tavasz a sápadt őszben. Sikerült közülök a következőket feljegyeznünk:

Tisza István grófné, Nagy-Bölony Józsefné, Des Echerolles-Kruspér Sándorné, Karácsonyi Aladár grófné, Latscher Viktorné, Sokollné-Wildburg báróné, Telegy Lászlóné, Meskó Boldizsárné, Meskó Lászlóné, Elek Gusztávné, Gyalokay Jenőné, Hoffmann Henrikné, Papp Imréné, Erdélyi Miklósné, Korbuly Lajosné, Bárczy Lászlóné, Eberl Kálmánné, Karácsonyi grófnék, Zilahy Sarolta, Bárczy Rózsika, Lányi Edith stb.

A hölgyek körül csoportosultak izléses zsoké-dresszek, civilizált ruhák s fényes uniformisok. Utóbbiak feltűnő számban ragyogtak; ott volt majdnem az egész helyőrség tisztikara, élén Latscher Viktor vezérőrnagygyal.

Künn pedig, a deszkakorláton kívül egy-egy hatalmas, nyüzsgő fekete tömeg látszott: ez a leglelkesebb tippelő-publikum, mely annál buzgóbban találgatja a chance-okat, mert nem fáj pénzében. Csak mikor bejött egy-egy »favorit«, sóhajt fel az atyafi keservesen:

— Hej, mennyi pénzt lehetett volna most nyernem!

De ott sem sokáig állják türelemmel. A korláton belüli közönség lassan a tribünre húzódik a hölgyek mellé, aztán bevonulnak a hölgyekkel együtt a pályára s ott beszélnek meg az eseményeket.

Egyszerre kiabálás hallatszik a pálya tulsó végéről:

— Leesett Szemere főhadnagy!

— Kocsit!

— Orvost!

S mint egy megzavart hangyaboly, zúdul fel a sokaság. Valamennyien arrafelé tartanak, a honnan gazdája nélkül vágat egy versenyparipa. Nem érdeklődik senki az agarászlovak versenyé iránt, csak arra kíváncsiak valamennyien, nem esett-e baja Szemere főhadnagynak?

Semmi baj. Ott hozzák kocsin. Kissé sápadt, de azért könnyedén legyint kezével a kerdősködőknek:

— Katonadolog. Gyerekség az egész.

Erre aztán, — no meg a rend és csend őreinek barátságos biztatására szétszóródik a kíváncsi tömeg s visszaindulnak a városba, azzal a búcsuszóval válván el egymástól:

— Viszontlátásra holnap.

*

Az egyes versenyek lefolyása a következő volt:

Igazgatóság: **Batthyány** Gábor cs. és kir. 7. h. e. százados, gróf **Károlyi** Gyula, báró **Königsvarter** Herman, **Szunyogh** Lóránd, gróf **Tisza** István.

Bíró az akadály-, gát- és sikversenyénél: **Klobusiczky** Béla.

Indítók: **Beöthy** Pál, báró **Schwaben-Durneiss** Gyula cs. és kir. 7. h. e. főhadnagy.

Időmérő: **Cziffra** Gerő.

Mázsálók: **Meskó** Boldizsár, **Pallay** Lajos.

Handicapper: **Szunyogh** Zoltán.

Pálya felügyelők: **Cziffra** Kálmán, **Fráter** E.

Pálya orvos: Dr. **Mayer** László.

Totalizateur vezető: **Hollósy** Jenő.

Versenytitkár: **Weingärtner** Andor.

Tanuk: a helyszínen választatnak.

1.00 I. Ménes díj. 1000 korona, adva Biharvármegye által, ebből 800 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Távolság kb. 2800 mt.

Indultak: Markovits István főhadnagy lova: **Brangäne**, lovagolta ő maga.

Gróf Tisza István lova: **Csatár** lovagolta a tulajdonos.

Erős küzdelem után első **Tisza** István gróf; tot: 2: 2, 5: 6.

1.30 II. Ürögdí akadályverseny. 1200 korona egyleti díj, ebből 1000 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Távolság kb. 4200 méter.

Indultak: Liptay Béla lova: **Friczi**, lovagolta Szemere.

Strzygowsky Viktor százados lova: **Dreyfuss II.**, lovagolta Krause.

Világhy Gyula ur **Jeszenicze**, lovagolta a tulajdonos.

Első Krause **Dreyfuss II.**-vel, másodiknak Szemere **Friczivel**. Tot: 2: 2, 5: 7.

2.00 III. Nagyvárad város díja. Kettős fogatok. Díj 1000 korona, ebből 800 kor. az elsőnek, 200 kor. a másodiknak. Távolság 3750 mt. (Pálya háromszor körül).

Indultak: Kiss Ernő fogata: **Csalfa**, **Fruska**; lovagolta ő maga.

Kubinyi Márton fogata: **Fenegyerek**, **Darázs**; lovagolta ő maga

Liptay Arthur fogata: **Böske**, **Fáni**; lovagolta ő maga.

Olasz Elemér fogata: **Daru**, **Rontó**; lovagolta ő maga.

Orosz György százados fogata: **Csipke**, **Rabló**; lovagolta ő maga.

Első Ólasz Elemér a Daruval és Rontóval, második Kubinyi Márton a Fenegyerekkel és Darázzsal, harmadik Kiss Ernő a Csalfával és Fruskával. Tot: 2: 3, 5: 8.

2.30 IV. Szentmártoni gátverseny. 1000 korona, adva a »Magyar Lovar-egylet« által a részére a Földmivvelésügyi miniszter ur által engedélyezett subventióból. Távolság kb. 2400 méter. Indultak: Hoffmann Lipót őrnagy lova: **Buff**, lovagolta Reimer V.

Liptay Béla lova: **Artatlan II.**, lovagolta Szemere K.

Rohonezy Lőrincz lova: **Bora**, lovagolta Horthy J.

Egyike volt a nap legérdekesebb versenyének. Az első 50 méter után már Horthy a Borával kitért s a pálya felén túl követte a példát Reimer is a Buffal. Így aztán Szemere könnyed ügetéssel jött be Artatlan II-vel elsőnek, utána vigan koczogott másodiknak Buff, rajta Reimer. Tot: 2: 3, 5: 8.

3.00 V. Zerge akadályverseny. 1000 kor., adja a m. kir. Földmivvelésügyi miniszter ur. Ebből 800 kor. az elsőnek, 200 kor. a másodiknak. Távolság kb. 4200 mt.

Indultak: Gróf Bethlen István lova: **Hitellen**, lovagolta Horthy.

Czárán János lova: **Legény**, lovagolta Czárán.

Hoffmann Lipót őrnagy lova: **Szeles**, lovagolta Reimer.

Báró Kemény Elemér főhadnagy lova: **Julcsa**, lov. Kemény báró.

Liptay Béla **Bur**, lovagolta Szemere.

Torday István főhadnagy **Béla**, lovagolta Torday.

Id. Vojnich Sándor **Arany**, lovagolta Miklós A.

Torday lova mindjárt az elején kilépett. A finish különösen szép volt s ezt meg is tapsolták; itt dőlt el igazában a küzdelem. Első **Miklós A. Arany**-nyal, második Kemény báró **Julcsával**, harmadik Szemere **Burral**. Tot: 2: 5, 5: 13.

3.30 VI. Bonéki sikverseny. Díj 1000 korona, adva a »Magyar Lovar-egylet« által a részére a m. kir. Földmivvelésügyi miniszter ur által engedélyezett szubvenzióból. Ebből 800 kor. az elsőnek, 200 kor. a másodiknak, Távolság kb. 2000 mt.

Indultak: Balásházy Iván lova: **I hope so**, lovagolta Markovits.

Borbély György lova: **Gerle**, lovagolta Horthy.

Jony Ferdinánd százados lova: **Barbara**, lovagolta Jony.

Liptay Béla lova: **Diving-Bell**, lovagolta Szemere.

Gróf Orssich Pál főhadnagy lova: **Moderne**, lovagolta Krause.

Gróf Tisza István lova: **Finom**, lovagolta Tisza.

Id. Vojnich Sándor lova: **Dáma**, lovagolta Miklós A.

Ez volt a legszebb futam. Együtt volt mind a hét ló, alig egy-két löfejnnyire egymástól. Nehéz is volt a küzdelem: hol egyik, hol másik került előre s a finishnél csaknem egyszerre robogtak be. Elő volt Krause a **Moderne**-vel, második Jony **Barbarával**, harmadik Tisza István gróf **Finommal**. Tot: 2: 5, 5: 13.

4.00 VII. Agarászlovak verseny. 800 korona egyleti díj, ebből 700 korona az elsőnek, 100 korona a másodiknak. Távolság kb. 1200 méter.

Fanta Géza főhadnagy lova: **Gólya**, lovagolta Fanta G.

Nadányi Pál lova: **Finom Rózsai**, lovagolta Szemere.

Báró Schwaben-Durneiss Gyula főhadnagy lova: **Svengáli**, lovagolta Durneiss.

Szunyogh Albert tiszthelyettes lova: **Fátyol**, lovagolta Markovits.

Itt történt az egyetlen, szerencsére baj nélküli baleset: Szemere főhadnagy leesett a lóról. A többiek közül első Markovits **Fátyollal**, második Durneiss **Svengálival**. Tot: 2: 5, 5: 12.

A mai versenyek programja a következő:

1.00 I. Eladó sikverseny. 1000 korona, adja a m. kir. Földmivvelésügyi miniszter ur. Ebből

800 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Távozás kb. 1600 mt.

1. Balázsházy Iván *Hope*, vörös és kék kockás, vörös sapka.
2. Borbély György *Gerle*, sötétkék és vörös csikos, vörös sapka.
3. Czárán János *Manilla*, fekete test, piros öv, fehér sapka.
4. Folberth J. fhgy. *Ladro*, sárga, piros abroncs és sapka.
5. Br. Harkányi J. *Szeszely*, zöld, fekete szalag és sapka.
6. Liptay Béla *Diving-Bell* jobbról vörös kék ujj, balról kék vörös ujj, kék-vörös sapka.
7. Markovits István fh. *Brangäne* vörös test és sapka, kék szalag.
8. Gr. Orssich Pál fh. *Moderne*, fehér, kék abroncsok, fehér sapka.
9. Ugyanaz *Csitt*, ugyanaz.
10. Rohonczy L. *Bora*, fehér test, égszínkék sapka, szegély, gombok.
11. Gr. Tisza István *Finom*, kék test és ujjak, piros sapka.
12. Világhy Gyula *Jámbo*, ezüstszerű test, vörös sapka.
13. Id. Vojnich Sándor *Virág*, aransárga, vérvörös szegély, gomb és sapka arany bojtjal.
14. Mr. White *Bandita*, fehér piros szegély.

130 II. Hadseregi akadályverseny. 1000 korona egyleti díj, melyből 700 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak és 100 korona a harmadiknak. Távozás kb. 4000 mt.

1. Csizsár István főhadnagy *Nyiri Pajkos*, vörös test, vörös és sötétkék gyűrűs ujjak és sötétkék sapka.
2. Hoffmann Lipót őrnagy *Martignan*, aransárga és kék csikos, veres sapka.
3. Ugyanaz *Szeles*, ugyanaz.
4. Báró Kemény Elemér fh. *Czitrom*, kék-sárga szalag.
5. Ugyanaz *Julcsa*, ugyanaz.
6. Gróf Starhemberg Vilmos százados *Jurgurtha*, ezüstszerű vörös abroncsok, vörös sapka.
7. Tordai István főhadnagy *Oriás*, egyenruha kék szalag.

200 III. Báró Mannsberg Ernő emléktverseny. Handicap. Kettős fogatok. Díj 1000 korona, ebből 700 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Távozás 3750 méter. (Pálya háromszor körül). Maximális különbözet 425 méter.

1. Kiss Ernő *Osalfa*, *Fruska*, vörös, fekete szalag.
2. Kubinyi Márton *Fenegyerek*, *Darász*, fehér szalag.
3. Liphay Arthur *Böske*, *Fáni*, fehér, zöld szalag.
4. Olasz Elemér *Jelen*, *Rontó*, kék szalag.
5. Ugyanaz *Gólya*, *Daru*, kék szalag.
6. Ugyanaz *Daru*, *Rontó*, kék szalag.
7. Orosz György százados *Csipke*, *Rabló*, vörös, kék szalag.

230 IV. Nagy akadályverseny. 2000 korona egyleti díj, ebből 1600 korona az elsőnek, 300 korona a másodiknak és 100 korona a harmadiknak. Távozás kb. 5000 mt.

1. Folbert J. fhgy. *Fragile*, sárga, piros abroncs és sapka.
2. Gr. Grundemann R. fhgy. *Orkán*, sárga, kék abroncs, sárga sapka.
3. Dr. Haber L. *Savoyard*, halványlila, zöld szegély sapka.
4. Hoffmann Lipót őrnagy *Csehi*, aransárga és kék csikos, veres sapka.
5. Ugyanaz *Martignan* ugyanaz.
6. Jónay Ferdinánd százados *Gazd'uram*, sötétkék-fehér pettyek, fehér sapka.
7. Liptay Béla *Artallan*, jobbról vörös kék ujj, balról kék vörös ujj, kék vörös sapka.
8. Ugyanaz *Fritzi*, ugyanaz.
9. Gr. Orssich P. fhgy. *Különcz*, fehér test, kék abroncsok, fehér sapka.
10. Rohonczy Lőrincz *Bora*, fehér test, égszínkék sapka, szegély gombok.
11. Strzygowszky Viktor százados *Dreyfuss*, bordeaux piros.
12. Világhy Gyula *Jeszenicze*, ezüstszerű test, vörös sapka.

300 V. Mezei gazdák versenye. 200 korona egyleti díj. Ebből 120 korona az elsőnek, 50 korona a másodiknak, 30 korona a harmadiknak. Távozás kb. 1500 mt.

330 VI. Bihari gátverseny. 800 korona egyleti díj, ebből 700 korona az elsőnek, 100 korona a másodiknak. Távozás kb. 2400 mt.

1. Fanta Géza főhadnagy *Gólya*, egyenruha vörös szalag.
2. Nadányi Pál *Finom Rózsá*, vörös test, kék ujjak, kék szalag és sapka.
3. Báró Schwaben Durneiss Gyula főhadnagy *Svengáli*, félvörös, félkék, fekete sapka.
4. Szunyogh Albert tiszthelyettes *Fátyol*, sárga, fekete szalag, fehér sapka.
5. Szunyogh Zoltán ur *Rézkakas*, világoskék fehér szalag.

400 VII. Iklódi gátverseny. 1000 korona, adja a m. kir. Földmívelésügyi miniszter ur, ebből 800 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Távozás kb. 2400 mt.

1. Ferencz József braganzai hg. ő Fensége hg. *Pásztor*, vörös, kék kettős szalag, vörös sapka.
2. Gróf Bethlen István *Ragyo gó*, fehér test, kék ujjak, fehér-kék sapka.
3. Ugyanaz *Hitellen*, ugyanaz.
4. Fejér József *Marigold*, kék test, veres ujjak, sűrű sapka.
5. Hoffmann Lipót őrnagy *Szeles*, aransárga és kék csikos, veres sapka.
6. Klein György *Gerle*, fehér, vörös szalag és sapka.
7. Liptay Béla *Bur*, jobbról vörös kék ujj, balról kék-vörös ujj, kék-vörös sapka.
8. Torday István főhadnagy *Béla*, egyenruha kék szalag.
9. Id. Vojnich Sándor *Arany*, aransárga, vérvörös szegély gomb és sapka arany bojtjal.

430 VIII. Vigaszverseny. 1000 korona egyleti díj, ebből 700 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak. Futhat minden ló, mely az 1901. évi nagyváradi meeting valamelyik számában indult, de nem nyert. Távozás kb. 1400.

1. Ferencz József braganzai herceg ő Fensége hg. *Pásztor*, vörös, kék kettős szalag, vörös sapka.
2. Balázsházy Iván *I hope so*, vörös kék kockás vörös sapka.
3. Gróf Bethlen István *Hitellen*, fehér test, kék ujjak, fehér-kék sapka.
4. Ugyanaz *Ragyo gó*, ugyanaz.
5. Borbély György *Gerle*, sötétkék és vörös csikos, vörös sapka.
6. Csizsár István főhadnagy *Nyiri Pajkos*, vörös test, vörös és kék-gyűrűs ujjak, sötétkék sapka.
7. Ugyanaz *Patlogó*, ugyanaz.
8. Czárán János *Legény*, fekete test, piros öv, fehér sapka.
9. Ugyanaz *Manilla*, ugyanaz.
10. Fanta Géza főhadnagy *Gólya*, egyenruha vörös szalag.
11. Fejér József *Marigold*, kék test, vörös ujjak, sűrű sapka.
12. Folberth József fhgy *Fragile*, sárga piros abroncs és sapka.
13. Ugyanaz *Ladro*, ugyanaz.
14. Gr. Grundemann R. főhadnagy *Orkán*, sárga kék abroncs, sárga sapka.
15. Dr. Haber L. *Savoyard*, halványlila, zöld szegély és sapka.
16. Br. Harkányi J. *Carmela*, zöld, fekete szalag és sapka.
17. Ugyanaz *Querida*, ugyanaz.
18. Ugyanaz *Szeszely*, ugyanaz.
19. Hoffmann Lipót őrnagy *Csehi*, aransárga és kék csikos, veres sapka.
20. Ugyanaz *Martignan*, aransárga és kék csikos, veres sapka.
21. Ugyanaz *Szeles*, aransárga és kék csikos, veres sapka.
22. Ugyanaz *Buff*, aransárga és kék csikos, veres sapka.
23. Jony Ferdinánd százados *Gazd'uram*, sötétkék-fehér pettyek, fehér sapka.
24. Ugyanaz *Barbara*, sötét-kék fehér pettyek, fehér sapka.
25. Ugyanaz *Frima*, ugyanaz.
26. Báró Kemény Elemér főhadnagy *Julcsa*, kék test, sárga ujjak, kék sapka, aranygombbal.
27. Ugyanaz *Czitrom*, ugyanaz.
28. Klein György *Gerle*, fehér, vörös szalag és sapka.
29. Liptay Béla *Friczi*, jobbról vörös kék ujj, balról kék vörös ujj, kék vörös sapka.

30. Ugyanaz *Bur*, ugyanaz.
31. Ugyanaz *Artallan*, ugyanaz.
32. Ugyanaz *Diving-Bel*, ugyanaz.
33. Markovits István főhadnagy *Brangäne*, vörös test és sapka, kék szalag.
34. Nadányi Pál *Finom Rózsá*, vörös test, kék ujjak, kék szallag és sapka.
35. Gróf Orssich Pál főhadnagy *Különcz*, fehér test, kék abroncsok, fehér sapka.
36. Ugyanaz *Csitt*, ugyanaz.
37. Ugyanaz *Előre II.*, ugyanaz.
38. Ugyanaz *Moderne*, ugyanaz.
39. Rohonczy Lőrincz *Bora*, fehér test, égszínkék sapka szegély, gombok.
40. Ugyanaz *Aj! Aj! Aj!* ugyanaz.
41. Báró Schwaben-Durneiss *Svengáli*, félvörös, félkék, fekete sapka.
42. Gróf Starhemberg Vilmos főhadnagy *Jurgurtha*, ezüstszerű, vörös abroncsok, vörös sapka.
43. Strzygowski Viktor százados *Dreyfuss II.* bordeaux piros.
44. Szunyogh Albert tiszthelyettes *Fátyol*, sárga, fekete szalag, fehér sapka.
45. Szunyogh Zoltán *Rézkakas*, világoskék fehér szalag.
46. Gróf Tisza István *Menyecske*, kék test és ujjak, piros sapka.
47. Ugyanaz *Csatár*, ugyanaz.
48. Ugyanaz *Finom*, ugyanaz.
49. Torday István főhadnagy *Béla*, egyenruha kék szalag.
50. Ugyanaz *Oriás*, ugyanaz.
51. Világhy Gyula *Jeszenicze*, ezüstszerű test, vörös sapka.
52. Ugyanaz *Jámbo*, ugyanaz.
53. Vojnich Sándor *Dáma*, aransárga vérvörös szegély gomb és sapka, aranybojtjal.
54. Ugyanaz *Arany*, ugyanaz.
55. Ugyanaz *Virág*, ugyanaz.
56. Mr. White *Bandita*, fehér, piros szegély.

EGYESÜLETEK.

Választmányi ülés a Szent László-intézetben. A Szent Lászlóról nevezett nagyváradi koldusápoló és gyermek menedékház egyesület folyó hó 26-ik napján délután 5 órakor választmányi ülést fog tartani, melyre a választmányi tag urak tisztelettel meghívotnak. Kelt Nagyváradon, 1901 október hó 19-én.

Az egyleti elnökség.

A »Gyermekbarát« egyesület ülése. A »Gyermekbarát« egyesület választmánya ma (vasárnap) d. e. 11 órakor, a városháza tanácstermében vál. gyűlést tart.

Választmányi ülés. A kath. legényegyesület ma d. u. 5 órakor saját helyiségében választmányi ülést tart. Tárgyai: a pénztárnok és tisztviselők jelentései s a távozó gondnok lemondása, illetve új gondnok választása.

SZÍNHÁZ.

HETI MŰSOR.

Vasárnap d. u. Sulamith este: Kurucz fufang.

- Hétfő: Kis mama.
- Kedd: Gascognei nemes.
- Szerda: Ocskay brigadéros.
- Csütörtök: Eleven ördög.
- Péntek: Coriolanus.
- Szombat: Troubadour.
- Vasárnap: Kintornás család.

Repülő balett. A színügyi bizottság e hó 21-én tárgyalja Somogyi Károly színigazgatónak azon kérelmét, melyben a repülő balett mulatságos előadások rendezésének engedélyezését kéri.

Az ülésre a következő meghívó lett kibocsátva:

A színügyi bizottság tagjait tisztelettel kérem, hogy folyó hó 21-én délután 6 órakor a színház helyiségében tartandó bizottsági ülésen megjelenni sziveskedjenek.

Kelt Nagyváradon, 1901. okt. 19.

Dr. Hoványi Géza,
bizottsági elnök.

Tárgy: Somogyi Károly színházigazgató kérelme reptől balett mulatságos előadások engedélyezése tárgyában.

Kuruczifurfang. Ma este Bokor József híres, pályanyertes népsziműve, a *Kuruczifurfang* kerül előadásra. A kitérő darabot, mely az ország összes színpadjain, így Nagyváradon is nagy sikert aratott, most új szereposztással adják. Bőzsi szerepét *Amon* Margit játssza, a ki gondosan tanulmányozta a kedves szerepet, mely bizonyára a kitérő primadonna legértékesebb alakításai közé fog tartozni. Bőgőzi szerepét *Bognár* Jánosnak osztotta az igazgatóság. A jeles művész szintegy a legnagyobb buzgalommal készült szerepére.

Szulamith. Ma délutáni előadásnak *Goldfaden* Dávid országszerte nagy sikert aratott bibliai tárgyú dalműve, a *Szulamith* kerül színre. Szulamith a múlt szezonban többször színre került a Szigligeti-színházban, tekintettel arra, hogy annak idején is szép sikert ért, valószínű, hogy felelevenítését a közönség szívesen fogadja.

Ocskay brigadéros. Herczeg Ferencz pompás történelmi színműve szerdán kerül színre új szereposztással. Ocskay Lászlót ezúttal *Sarvasi* játssza, Szörényi századost *Fintér* Imre Tarcisot *Somogyi* igazgató, Papes kvártélymestert pedig *Krasznay* a többi szereplő marad.

Igazságszolgáltatás.

A ki lopásból él. Eléggé furcsa kereset, de könnyű és jövedelmező, azonban veszedelmes is. *Nagy* József szalacsi lakos lopással kereste kenyerét, de rajta vesztett ezen a mesterségen s ma a börtön nyirkos falai között elmélkedhetik. Több rendbeli lopást követett el rövid idő alatt, keményen, ajtón, ablakon mászott be, ahol lehetett szóval bement, s a mit meg kívánt, elvitte. *Erkeserűben* meglopta július 11-én *Hajdu* Lajost, július 15-én *Erdei* Ferencznél vizitelt. *Székelyhídon* meglátogatta 18-án *Tóth* Lajos és Csék Józsefet keményen keresztül jött, ablakon csendesen távozott, magához véve épen a mit meg kívánt. Kíváncsi volt *Kiskerekiben* *Oláh* Sándor és *Kiss* Imre lakóházaik belsejére is, betekintett tehát július 23-án 24-én és egy pár értékes dolgot pártfogásába vett. 1901. évi augusztus 3-án elhagyta azonban szerencséje, *Ér-Keserűben* *Gábor* Jánosnál eszközölt látogatás alkalmával ifj. *Oláh* István által lefűletett s a törvény emberei ma itélkeztek, s vonták meg tőle az iparjogdíjat a fényes pálya további folytatásától. *Nagy* József törvényszéki bíró elnöklete alatt a tanács többszöri lopás büntetésében bűnsnek mondta ki *Nagy* József szalacsi lakost és a büntető törvénykönyv 333. 336. szakaszainak ide vonatkozó pontjai alapján 2 és fél évi börtönrre ítélte, a vizsgálati fogságot beleszámítva büntetésébe.

Tolvaj házi cseléd. Folyó év augusztus 18-án este 6 órakor a *Párcsi* Sándornénál lakó *Jekli* Olga, *Lauchsek* Ervin, *Abkarovits* Gizella postatanfolyam hallgatóknak eltávoztak hazulról és záros ládákat valamint a lakó szobát nyitva hagyták. *Kosa* Ágnes észrevette, hogy a láda nyitva maradt s nem tudott ellenállni a kíváncsiságnak, sorra nézegetett mindent s a ládában lévő értékes dolgokat és készpénzt, körülbelül 200 korona értékben el-

vitte s az udvarban elásta, de hogy elhárítsa magáról a gyanút az ablakot és ajtót nyitva hagyta s midőn a leányok haza tértek, ő maga adta elő a dolgot olyan formán, mintha ő csak nyomára jött volna a lopásnak. A megéjtett rendőri nyomozás alkalmával a leány bevallotta tettét, sőt az elásott dolgok mind megkerültek.

Nagy József tszéki bíró elnöklete alatt tegnap tartatott meg a főtárgyalás, a közvédlő *Gáthy* Bálint ügyész volt. A tanúk meghallgatása után *Kosa* Ágnes bűnsnek mondatott ki lopás büntetésében és vizsgálati fogságának beszámításával négy hónapi fogházra ítéltetett.

SPORT.

A lóversenyről. A második napi *Báró* Mannsberg Ernő emlékversenyénél a következő handicapok lettek megállapítva.

Lipthay Arthur fogata start.
Orosz György fogata 174 mt. térhátrány.
Kiss Ernő fogata 250 „ „
Kubunyi Márton fogata 300 „ „
Olasz elemér fogata 375 „ „

TANUGY.

A nagyváradai zeneiskola számokban.

Abból az alkalomból, hogy a nagyváradai zeneiskola városi kezelésbe való átvételével lapunkban már két ízben is foglalkoztunk, a zeneiskola igazgatósága szíves volt az iskoláról készített 5 éves statisztikai adatokat rendelkezésünkre bocsátani.

Az érdekes számokat a könnyebb áttekinthetőség céljából a következő csoportosításban adjuk olvasóinknak:

A tanulók száma.

Az 5 év alatt beiratkozott:
1896—97-ben 38 fiu 31 leány = 69 tan.
1897—98-ban 42 „ 45 „ = 87 „
1898—99-ben 59 „ 56 „ = 115 „
1899—900-ban 63 „ 68 „ = 131 „
1900—901-ben 81 „ 79 „ = 160 „
5 év alatt összesen: 283 „ 279 „ = 562 „

A szaporulat százalékban kifejezve az első évben 26, a másodikban 32, a harmadikban 13, a negyedikben 22 százalék.

Az 562 tanuló közül az 5 év alatt kimaradt 63, (42 fiu és 21 leány) 11 százalék; legtöbb az 5-ik, legkevesebb a 2-ik esztendőben (9.)

Vallásra nézve az 562 tanuló közül róm. kath. volt 247, (44 sz.) izr. 189 (35 sz.), ev. rev. 75 (14 sz.), ág. ev. 33 (6 sz.), gör. kath. 7, gör. kel. 5, lutheránus 6 (1—1 sz.)

Illetőségre nézve helybéli 478 (85 sz.), vidéki 83 (15 sz.) Jellemző, hogy voltak egyének, a kik a vidékről directe azért jártak hetenkint 3-szor a vonaton még Belényes vidékéről is, hogy ez iskolát látogathassák.

Életkorra nézve. A tanulók életkora a 8 évtől a 40 életévig változik; a mi megint csak azt bizonyítja, hogy tanulni soha sem szűgyen; legtöbb volt a 11, 12 és 16 éves tanuló (65, 55, 50), de a 20 éven felüliek száma is kitett 4 százalékot.

A mulasztott órák száma az 5 év alatt 5847, a melyből a fiukra esik 2849 s a leányokra 2998 óra; egy-egy tanulóra jut átlag 10 és fél óra mulasztás; a mulasztásoknak csak 3 százaléka igazolatlan.

Ki mit tanult?

Erdekes az is, hogy az 562 tanuló zenei tehetsége és zeneszeretete a zenének melyik ága felé gravitált leginkább.

Igy az 562 tanuló közül *zongorát* tanult 219 tanuló (51 fiu s 168 leány: 39 százalék); *hegedűt* 274 tanuló (196 fiu s 78 leány, 49 sz.); *gordonkát* tanult 15 fiu (2 sz.); *nagybőgőt* 5 fiu (8 sz.); *czimbalmot* 43 tanuló (7 fiu s 36 leány 0.8 sz.); *fuvolát* 4 fiu (0.6 sz.) és *klarinetet* 2 fiu (0.4 sz.)

Legkedveltebb a hegedű, mint a *legtökeleesebb* s a zongora, mint a *legelterjedtebb* hangszer.

Kár, hogy az ének tanszak beállításával még mindig késlekedik a vezetőség; pedig ez magvát képezhetné egy hatalmas dalárdának, a minő országos hírrel más városokban szintén van.

A tanulók megoszlása iskolák szerint

A zeneiskola legtöbb növendékét természetesen a községi iskolák szolgáltatják; a polgári és elemi iskoláknak összesen 160 növendéke látogatta a zeneiskolát (29 sz.) a 12,500 községi iskolai tanuló 1.2 sz.

Bizony kevesen szomjuhozzák közülök a zenetudományt. Ezután a legtöbb számot adja a gymnásium 63 tanulóval (11 sz.) a 2500 gymnáziumi tanuló 2.6 sz.) a két apácázárda-intézet 108 tanulóval szolgáltatott (19 sz.) beleértve a tanítónő képző intézetet is, a *realiskola* 48 tanulóval szerepel (9 sz.) az 1300 tanuló 3.7 sz. Az *Auspitz*-féle magán intézet is tanuló küldött (6 sz.), a *róm. kath.* elemi 31 kolák 28 tanulóval adtak (5.5 sz.) az *orthodox iskolák* csak 15 tanulóval szerepelnek (3 sz.) a *kereskedelmi iskola* 11 tanulóval szerepel (2.3 sz.) a *tanítóképzőből* 6 tanuló járt (1 sz.), a *jogakadémiáról* is volt 5 tanuló (1 sz.) s az ágostai elemi iskola 2 tanuló (0.4 sz.) a növendékek közül 99 *önálló* volt (18 sz.)

Az iskola budgetje.

Az iskolát a nagyváradai zenekedvelők Eäyesülete a befolyó tandíjakból tartotta fent; az 5 év alatt befolyt beiratás és tandíjban: 20.297 kor. 60 filli; féltandíj elengedésben részesült 68, egész tandíj elengedésben 74; összesen 142 növendék; e czímen elengedtek 4748 koronát; a hátralék is elég tekintélyes összeg: 4628 korona 50 fillér, a minek ügy hiszszük, nagy része behajthatlan s így törleendő s nagy részben már törölt követelés.

Az iskola 5 év alatt 8 embernek adott kenyeret; a 8 zenetanárnak 5 év alatt kifizetett 16750 koronát; 4 zongoráért 2000 koronát; 1 czimbalomért 200 koronát; egyéb hangszerekért 400 koronát és hangjegyekért 600 koronát; összesen 19.350 koronát.

Ezek a számok a legfényesebb tanubizonyságai a zeneiskola létjogosultságának és annak a keresletnek, a melylyel a társadalom minden rétegeből környezve van; de egyúttal az a fokozatos haladás, az a következetes fejlődés, a mely e számokból kiolvasható: bizonyos megnyugvással tölthet el mindenkit e szép intézmény jövője iránt.

REGÉNY-CSARNOK.

A Polanieczki-család.

Irta: Sienkiewicz Henrik.
ELSŐ RÉSZ.

I. 1.

Hajnali egy óra lehetett, mikor Polanieczki elérte Krzemien faluját. Gyermekkorában kétszer töltött itt édesanyjával néhány hónapot. Vissza akart emlékezni, de az éj szürke félhomályában, a hold csalóka rezgő fényfoltjainál minden más alakot öltött. A magyalbenőtte rétek, a virágos mezők fölött, fehér párafelhők lebegtek, óriási tóvá változtatva őket. A juliusi gyönyörű éjszakát lassanként ezüstfény árasztotta el. Harmattól ittas fürjek éles hangja szakította meg időnként a csendet és ott a fűzövedzte réten földalatti rovarok zürzavaros zümmögése hallik.

E hájos hangtalanság rabul ejtette Polanieczkit. Ifjuságának nagy részét külföldön töltötte serény munkálkodásban. Majd Varsóban az ipar és kereskedelem foglalták el teljesen. És most a kis falu csendjében, gyermekkorá eleve nedett meg újra, s öt év előtt elhalt anyjának halavány képe.

A hajnali órában minden aludt még a faluban. A háztetők fehér gyöngyházként vál-

tak le a hold rezgő fényénél a sötét égboltozatról. A gyümölcsös kertek lombosítottjében kicsi kunyhók sötét körvonalai látszanak. A kutyák elnyomott ugatása, mintha feleletlenül hangzana a békák kuruttyolására, a fürjek éles pattalattijára, a darazsok zsongására, nyári éjszaka számtalan, titokzatos hangjára, a melyet a természet nagy csendje erősebbé, áthatóbbá tesz.

A homokos úton lassan haladt a kocsi. Majd letért egy hárszegélyezte útra. A lomboltozaton keresztül fehér fényfoltok rajzolódtak a földre. A fasor végén nagy háztömb tünt elő, a melynek ablakai részben világosak voltak még.

Polanieczki nemsokára a följáró előtt állt. Egy inas fogadta, a kit két vadászkutya, fehér selyemszőrű agár kísért. Nem morogtak az éjjeli látogatóra, hanem barátságos farkcsóválással szimatolták őt körül. Az inas, Polanieczki podgyászával kezében a nagy ebédlőterembe vezette őt, a hol a vacsora készen várta.

Azonban mielőtt hozzálátott volna, Polanieczki föl s alá kezdett sétálni a szobában, hogy elmulassza lábainak merevségét; de csizmáinak recsegése a kefélt padlón, mihamarább idegessé tették. Letült tehát s kibontva szalvétáját, magához huzta a tálat. Ekkor az ajtóban megjelent egy karcsu alak: kétségtelenül Krzemien földesurának leánya, Plawiczka Mária, a kit Polanieczki gyakran hallott emlegetni. Főlkelt s megnevezte magát. A fiatal leány kezét nyújtott.

— A sürgöny tudunkra adta jövetelét, — szölt. — Apa gyengélkedő; reám bízta tehát, hogy fogadjam. Holnap szívesen látja őt magánál!

— Ezer bocsánat, kisasszony, hogy ily későn zavarom; de nem az én hibám, a vonat csak éjjel után érkezett.

— Nem is vártuk korábban! Atyám azt mondja, hogy ön nem először jár itt?

— Régente hosszabban időztem itt anyámmal. Ön, kisasszony, még akkor nem volt a világon.

— Igen, tudom mindezt. Ön ugyebár rokona atyámnak?

— Nem éppen rokona. Anyám Plawiczki ur első feleségének unokanővére volt.

— Atyám nagy súlyt fektet még a legtovább rokonság kötelékeire is.

Ezen szavak után a leány a tea-készítéshez látott. Egyik kezében a szamovárt, másik oldal elárvoltotta magától a kékes gőzfolyókat. Polanieczki figyelmesen szemügyre vette.

Plawiczka, kisasszony alacsony termetű, de karcsu és arányos volt; haja barna, kissé napsütötte arczbőre üde, szemei kékek, szája igéző. A nélküli, hogy éppen szépnak mondhatná, Polanieczkinek tetszett. A szerény külső alatt az egészséges falusi foglalkozás, a mezei munka szabadságában felnőtt leányok jó tulajdonait és erényeit sejtette. Nem mondták-e el neki, hogy krzemieni gazdálkodás minden gondja Mária vállaira nehezül? Ez a leányka, ha igazat beszéltek, a világ legelfoglaltabb kis teremtese. De életének terhes munkái közepette csodálatosan nyugodtnak és vidámnak látszik. Csakhogy majd elnyomja az álom; elárulják ezt le-lecsukódó szempillái, szavainak halk hangja, minden mozdulatának vontatott lassúsága. Nehezen indul meg a beszéd, csodálatos zavar uralkodik rajtuk. Először látják egymást, s a leányka egyedül fogadja őt és mindenek fölött nem a rokon, nem a vendég, hanem a hitelező jelentette le magát náluk.

(Foly. köv.)

TAVIRATOK.

Főispánunk távozása.

Budapest, okt. 19. (Saj. tud. távir.)
Mint a *Magyarország* ma esti száma írja *Beöthy* László, Bihar megye főispánja megvált állásától; utódjául egy biharvármegyei állapotokkal ismerős mágnást emlegetnek.

Kikötő a Dunán.

Budapest, okt. 19. (Saját tud. távir.)
A „*Magyar Nemzet*“ írja, hogy Budapesten a Csepel-sziget közelében kikötőt építenek, melynek tervei már készen vannak és felülbírálás végett a kereskedelemügyi minisztériumhoz vannak felterjesztve. Az építés körülbelül 80 millió koronába fog kerülni.

Soproni bankbukás.

Sopron, október 19. (Saj. tud. távir.)
A bankbukás híre mindenfelé nagy rémületet keltett. A reggeli vonatok nagy tömegeket hoztak Sopronba, kik elhelyezett pénzeik megmentése végett jöttek. A csődbíróság az összes igazgatósági tagok vagyona zárlatot rendelt el, azonban a törvényszéki tisztikar és személyzet ezen kiterjedt ügy lebonyolítására elégtelennek bizonyult s miért is ideiglenesen bírakat küldtek az ügy befejezéséig.

Konfliktus a spanyol kabinetben.

Madrid, október 19. A „*Heraldo*“ megerősíti, hogy Urzaiz pénzügyminiszter és Villenun közmunkaügyi miniszter között nézeteltérések vannak. (M. T. I.)

Szigligeti-Színház.

Folyószám 23.

Idénybérlet —

Nagyváradon, vasárnap, 1901. okt. 20-án

délután 3 órakor, fél helyárrakkal

S U L A M I T H.

Keleti opera.

este fél 8 órakor, rendes helyárrakkal

Kurucz furfang.

Népszínmű.

S Z E M E L Y E K :

Özv. Becskyné	— — —	Tóvári Anna
Ilona, unokája	— — —	Lányi Edith
Bögözi Lőrincz	— — —	Bognár János
Senki Tamás, diákja	— — —	Erdélyi Miklós
Tétény Gábor, kuruczkapitány	— — —	Deésy Alfréd
Bedő István, vitéze	— — —	Szarvasi Sándor
Böksi, Bedő felesége	— — —	Ámon Margit
Katicza, fogadott leányuk	— — —	Szohner Olga
Stomfáné Borbála	— — —	Benkő Jolán

HELYARAK: Nagypáholy 7 frt. Földszinti és első emeleti páholy 6 frt. Másodemeleti páholy 4 forint. Zsolye 1 frt 50 kr. Kőrszék 1 frt 20 kr. Támlászék

1 frt. Erkélyülés 1-ső sor 60 kr., közép 2-ik sor 50 kr., Erkélyülés oldal 2-ik sor 40 kr. II. emeleti zártzék 30 kr. Földszinti állóhely 50 kr., Diák és katonajegy a földszintre 30 kr. Karzati állóhely 20 kr. Egy szinlap 10 kr.

Kezdeté fél 8 órakor, vége 10 óra után.

Jegyek előre válthatók d. e. 10-től 12 óráig, d. u. 3-tól 5-ig. Esti pénztárnyitás fél 7, vasár- és ünnepnapokon este 6 órakor.

Holnap hétfőn, okt. 21-én

A gascognei nemes,

Regényes operette.

KOZGAZDASAG.

Kelch Jenő és Társa

Tőzsde jelentése.

— A Tiszántúli eredeti távirata. —

Határidők.

	Budapest, okt. 19.
Buza októberre	7 84
Buza áprilisra	8 80
Tengeri	5 14
Rozs okt.	6 69
Zab ápr.	6 93
Káposzta, repce, luc	—

Értéktőzsde

	Budapest, okt. 19.
Osztrák hitel	625 50
Magyar hitel	629 50
Allamvasut	624 50
Rimamurányi	4 6
Magyar bank	433
Salgótarján	—
Wagon-kölcsön	—

Hivatalos árfolyamok

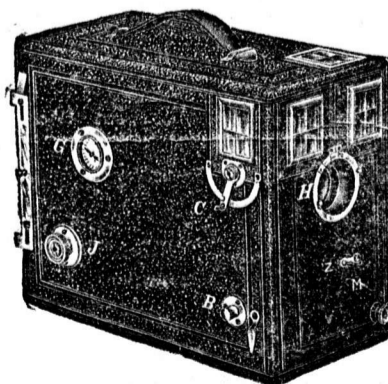
a budapesti áru- és értéktőzsdén 1901. okt. 19-én.

Magyar aranyjárdék 4%	118 60
Magyar koronajárdék	92 75
Magyar vasuti kölcsön aranyban 4,8%	121 25
Magyar vasuti kölcsön ezüstben 2,1%	100 25
Magyar keleti vasuti államkötvény 1876-ból	119
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	92 70
Italinérségi jog megváltási kötvény	99 60
Horvát-szlavónföldtehermentesítési kötvény	98 50
Magyar nyereségy-sorsjegy-kölcsön	177 50
Tiszszabályozás szegedi sorsjegyek kölcsön	144
Osztrák járdék papírban	98 20
Osztrák járdék ezüstben	98 05
Osztrák járdék aranyban	118 90
Osztrák korona járdék	95 10
Osztrák államsorsjegyek	138 50
Osztrák magyar bank részvény	16 30
Magyar hitelbankrészvény	632 50
Osztrák hitelintézet részvény	617 50
Párisi vista	—
20 frankos arany (Napoleon'or)	1101
Németbirodalmi márkák	—
Londoni vista	—
20 márkás arany	21 45

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Mindennemű fényképészeti kellékek és gépek gyári árrban kapható

Weinstock Fülöpnél

Nagyváradon,
Szt. László-tér 47-ik szám.

Képes árjegyzék bérmentve.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy

férfiszabó műhelyemet

Nagyváradon, Schlauch-tér 885. sz. alatt megnyitottam.

Ajánlom minden e szakmába vágó készítményeket, u. m.: **Reverenda, Czímáda** és más e féle czikkeket; ugyszintén civil öltönyök, mérték szerinti megrendelést a legújabb divat szerint eszközök jutányos árak mellett.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok

kiváló tisztelettel

Lobódka Pál,

papi és civil szabó.

216-2-2.

Wolfi és Hágó korcsmák eladása közgyűlésileg elhatározva van, egyidejűleg ezek elárverelése is meg fog kíséreltetni.

Ajánlatot szóval, vagy írásban zárt ajánlat útján lehet tenni.

Írásbeli ajánlatok, melyekhez a bánatpénz is csatolandó, a fent kitett határidőig adhatók be s azokban ajánlattevő világosan kitenni köteles, hogy az árverési feltételeket ismeri s magára nézve kötelezőknek elfogadja.

Az árverési feltételek alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagyvárad, 1901. október hó 19-én.

Komlóssy József,

jog- és gazdasági tanácsnok,
mint az árverési küldöttség elnöke.

JEGYZÉKE az
50,000 nyereménynek.
Legnagyobb nyeremény a legszerencsésőbb esetben
1.000,000 korona!

Az összes nyeremények 5 hónap alatt kisorsoltatnak és készpénzben fizetendők.		Korona
1 jutalom	600000	
1 nyer. á	400000	
1 "	200000	
2 "	100000	
1 "	90000	
1 "	80000	
1 "	70000	
2 "	60000	
1 "	40000	
3 "	30000	
1 "	25000	
2 "	20000	
3 "	15000	
31 "	10000	
67 "	5000	
3 "	3000	
432 "	2000	
763 "	1000	
1238 "	500	
90 "	300	
81700 "	200	
3900 "	170	
4900 "	130	
50 "	100	
3900 "	80	
3900 "	40	
50,000 nyer. és jut. kor. összegben	13.160,000	

Kiváló szerencse

TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk.

Öt és fél millió koronánál többet nyertek nálunk nagyrabecsült vevőink.

Az egész világ legesélydusabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztálysorsjátékunk, mely nemsokára újból kezdetét veszi.

100,000 sorsjegy **50,000**

pénznyereménnyel sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen **Tizenhárom millió 160,000** koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat **állami felügyelet** alatt áll.

Az I-ső osztály **eredeti sorsjegyeinek** tervszerű betétjei a következők:

egy nyolczad ($\frac{1}{8}$) forint	— .75	vagyis	1.50	korona
egy negyed ($\frac{1}{4}$)	> 1.50	>	3.—	>
egy fél ($\frac{1}{2}$)	> 3.—	>	6.—	>
egy egész ($\frac{1}{1}$)	> 6.—	>	12.—	>

A sorsjegyeket **utánvétellel** vagy a **pénz beküldése** ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket kérünk azonnal, de legkésőbb

f. év november hó 1-ig

bizalommal hozzánk küldeni.

Török A. és Tsa.

BANKHÁZ

Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztálysorsjáték üzlete.

Főarudánk osztálysorsjáték osztályai:

1. Váci-körut 4.
2. Múzeum-körut 11.
3. Erzsébet-körut 54.

Rendelőlevél levágandó. **TÖRÖK A. ÉS TÁRSA bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben { utánvételezni kérem postautalvánnyal küldöm } A nem tetsző tör-
{ mellékelem bankjegyekben (bélyegeken) } lendő

Pontos cím:

Árverési hirdetmény.

Nagyvárad város tulajdonát képező v.-ujvárosi 106., 107., 108., 109. számú, egyenkint 5 hold, együtt tehát 20 holdat tevő szántó föld, továbbá a »Háromrózsa« épületben levő új bolt és lakhelyiség, végül a »Bihari Hágó« alatti és a »Wolfi« korcsmák bérbeadása céljából folyó évi **október hó 29-ikén délelőtt 10 órakor** a városház termében árverés fog tartatni.

A 106. térképi számú föld kikiáltási ára 83 korona évi bér és 10 korona csőszbér;

a 107. térképi számú földé 74 korona és 10 korona csőszbér;

a 108. térképi számú földé 76 korona és 10 korona csőszbér;

a 109. térképi számú földé 75 korona és 10 korona csőszbér;

Bánatpénzül a kikiáltási ár szolgál.

A most említett földek bérlete 1901. évi november hó 1-jével kezdődik s tart egész 1908. évi október hó 30-ik napjáig. Egyebekben árverési feltételekül a régi (Izsák Izidor-féle) bérszerződés pontjai szolgálnak.

A »Három Rózsa« épületben levő új bolt és lakhelyiség bérlete 1901. november 1-jével kezdődik s tart 3 egymást követő éven át; kikiáltási ára 1000 korona s a feltételekben kikötött egyéb mellékszolgáltatások teljesítése; bánatpénz 250 korona.

A Wolfi korcsma, — melyhez mintegy 2 hold föld is tartozik, — továbbá a »Hágó« alatti korcsma bérlete 1901. évi november hó 1-jével kezdődik s tart egy éven át; az előbbinek kikiáltási ára évi 300 korona bér és a feltételekben körvonalozott egyéb kikötések teljesítése, bánatpénz 150 korona; utóbbinak kikiáltási ára 200 korona évi bér s a feltételek szerinti mellékszolgáltatások, bánatpénz 100 korona.

Megjegyeztetik, hogy amennyiben a

Elite táncztanfolyam.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a

táncztanítást

folyó évi október hó 24-én Zöldfa-
utca 34. számú háznál, kellő tágas he-
lyiségben megkezdem.

Tanítási rendszerem:

Berlinben elsajátított Aesthetikai testkép-
zés u. m.: *Plier* (térdhajlás), *Tendre* (nyújtás),
Eleve (emelkedés), *Abaisser* (ereszkedés), *Leve*
(felemelés), *Raisser* (keresztezés), *Fumer* (for-
dulás), *Degager* (testsúly átvitel, csipő hajlás),
Sauter (szökdelni), *Blondir* (ugrás), *Batte-
ment* (lendítő mozdulat), *Rondis de jambe*
(lábkörzés), *Port de bras Revérencés* (bók).

Lépések: Pas allé (járó lépés), Pas elevés
(emelt lépés), Pas marché elevés (emelt menő
lépés), Pas amboite, Pas coupé, Temp Leve
Changement de pied, Echappé, Azsamblé, Jeté,
Pas de menuet, Balancé de menuet, Pas de
Bouré, Pas de Basque, Pass glissé, Pas Balotté,
Pas de Zephir, Temp de sissonne, Temp de
sissonne simple, Temp de sissonne doublé, Temp
de sissonne relevé.

Tánczok:

Menuet da la cour, Menuet á lá rein,
Menuet Gavatte, Gavatte Luigi XV., Gavotta
Quadrilla, Gavatte valzer, Quadrilla á la cour,
Les verietés Parisienne, Walzer Roston Luigi
XV., La carine, Trotsköpfchen Chashucka, Ta-
rantella, La polonaise, Baston americain, Hó-
fehérke, Mazur Noblesse, Graziana, Polka la
saeson, Pas de quatra, Pas de Patineurs, Fátyol
táncz, Bohém táncz, Menuet Walzer, Spanyol
Walzer (turado), Wasinton past, Magyar szóló,
Magyar Palotás, Körmagyar stb.

Tanítási idő gyermekeknek 5—7 óráig d.
u. Felnőtteknek 8—10 óráig este. Iskolás gyer-
mekek más napokon 7—9 óráig.

Tandj 2 havi idényre 10 forint. Haladók-
nak 7 forint. Védőkség alatti gyerekek 12
forint, haladók 8 forint.

Beiratkozni lehet **Nagy-Körös utca**
22. szám alatt és a Zöldfa-utca 34.
szám, Wallerstein ur butorkereskedésében.

Kiváló tisztelettel:

Sára Miklós,

az Orsolya-zárda és az ev. ref. új leány-inter-
nátus állandó táncztanítója.

A

Polgári Takarékpénztár részvénytársaság Nagyváradon

(részvénytőke félmillió korona)

Elfogad betéteket s legalább 3 hóig heverő tőkék után teljes 5%-ot fizet.

Leszámitol váltókat.

Kölcsönöket ad jelzálogi biztosíték mellett.

Előleget ad értékpapirokra, arany- és ezüstneműekre, beraktározott terményre.

Vesz és elad tőzsdei árfolyammal bíró értékpapirokat.

Kölcsönöket nyújt heti fizetéses alapon.

Végül b. figyelmébe ajánlja a sorsjegyeket kedvelő t. közönségnek a tőke gyűjtésnek **nyeremény eséllyel egybekötött** ama előnyös és igen alkalmas módját is, hogy vállalkozunk minden tőzsdén jegyzett sorsjegy beszerzésére, melynek **napi árfolyam szerinti vételára** 3 éven át tartó egyenlő heti vagy havi részletek befizetése által törleszthető le. **Felpenz vagy időközben kamat fizetés nem kívántatik. Az ügylet megkötésétől kezdve minden nyeremény és kamatozó sorsjegyeknél a szelvény a vevőt illeti.**

Van szerencsénk a n. érdemű közönség szives tudomására adni, hogy az alant jegyzett cikkek árait mélyen leszállítottuk és

teljesen kiárusítjuk

u. m. Színes selyem kelmék, nyári női ruha szövetek, mosó zefir, batist, vászon és fehér batistok.

Szövött áru kesztyűk, gyermek- és fiu tricó ing, nadrág, netz ingek.

Tenis flanell és satin ingek, övek, sapkák és egyéb idény cikkeket.

Az összes raktáron levő napernyőket, blousokat és női fűzőket

minden elfogadható árban eladjuk.

Tisztelettel

Kunz József és társa cég,

146-91--0

Nagyvárad, Szt. László-tér.

Amerikát — Nagyváradon

Igen érdekes és tanácsos

**Fillérből lesz a korona,
ez a jelszava az**

**Amerikai áruháznak, Fő-utca,
Bazár-épület.**

A bekövetkező őszi saisonra üzletünket újból megnagyobbítottuk és pedig dus választékot tartunk a legutolsó divatu női ruha-szövetek, casán, posztó, barchet és flanel kelmékből.

A legolcsóbb árban kaphatók:

Vászon, chiffon, kanavász, kreton, szőnyeg, ágygarnitúrák, posztó és berliner kendők, blous és diszitő selyem kelmék és mindennemű rövidáru cikkek.

Még eddig nem létezett olcsó árban adunk el:

Női, férfi és gyermek téli alsó ingeket és kis öltönyöket, berliner sapkákat, rekliket és fejkötőket, férfi kemény elejű és puha elejű ingeket, kézelőt és gallérokat.

Igen nagy raktárt tartunk

kész női blousokban és női alsósoknyákban, jutányos árak mellett készítünk mérték után női blousokat és aljakat bármilyen anyagból, ugyszintén paplanokat a legrövidebb idő alatt.

198-10-20

Tömeges látogatást kér

Amerikai áruház, Fő-utca, Bazár-(színházi)-épület.

a hol minden olcsó, semmi sem drága.

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.

m e g l á t o g a t n i,